

17 Δεκεμβρίου 2021

Ένα παιδί που δεν το αποδέχθηκαν, τρέχει μια ζωή προκειμένου να φτάσει κάπου

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Υγεία και ιατρικά θέματα](#)



«Είναι εύκολο να γίνεις γονιός, αλλά είναι δύσκολο να είσαι γονιός».



Σ' αυτή τη φράση ο Βίλχελμ Μπους εσωκλείει σύντομα και περιεκτικά τη δυσκολία - κι ο,τι αυτή προϋποθέτει ή συνεπάγεται- του να είναι κανείς όχι τέλειος, αλλά ένας αρκούντως καλός γονιός. Εξάλλου τέλειοι γονείς δεν υπάρχουν, όπως δεν υπάρχουν και τέλεια παιδιά, κι αυτό είναι κάτι, που χρειάζεται να κρατάμε καλά στο νου μας.

Όταν κάποιος γίνεται γονιός, τότε είναι η στιγμή που έρχεται στην επιφάνεια το δικό του εσωτερικό παιδί, των δικών του παιδικών χρόνων, έρχεται ξανά σε επαφή με το παρελθόν του, με τα τραύματά του. Και μπορεί είτε να υποκύψει σ' αυτά και να τα αναπαράγει, διαιωνίζοντας με τη σειρά του αυτό το φαύλο κύκλο γενεών, είτε μπορεί να έρθει αντιμέτωπος με τις πληγές του, σπάζοντας τον κύκλο.

Όποια κι αν είναι η επιλογή του, οι συνέπειες είναι αναπόφευκτες και αντίστοιχες της απόφασής του. Ο πρώτος δρόμος είναι σίγουρα ο πιο εύκολος, αλλά εξίσου σίγουρα είναι και ο πιο επικίνδυνος και επώδυνος για το παιδί μπροστά του.

Οι γονείς βλέπουν το παιδί τους ως προέκταση του εαυτού τους, αδυνατούν να το δουν ως ξεχωριστή προσωπικότητα, ως πλάσμα με διαφορετική ταυτότητα, τη δική του ταυτότητα. Περιμένουν απ' αυτό να γίνει ό,τι δεν έγιναν, να κάνει ό,τι δεν έκαναν, να ζήσουν τη ζωή που δεν έζησαν μέσα απ' τη ζωή του παιδιού τους, να "φτιάξουν" το τέλειο, το ιδανικό, το ατσαλάκωτο παιδί. Αντ' αυτού όμως, το

μόνο που καταφέρνουν να “φτιάξουν” είναι ένα φοβισμένο παιδί.

«Όταν ο γονιός δεν έχει αρκετή αυτοπεποίθηση, όταν δεν είναι σίγουρος για τη θέση του, μπορεί να αντιδρά άσχημα στις εκδηλώσεις αντίστασης του παιδιού του. Αντί να δει την αντίσταση ως μία εκδήλωση της ταυτότητας του παιδιού, αισθάνεται ότι κατευθύνεται εναντίον του» (Ιζαμπέλ Φιλιοζά).

Και τότε οι γονείς κάνουν ένα από τα μεγαλύτερα τους λάθη. Αντί να προσπαθήσουν να κατανοήσουν τη συμπεριφορά του παιδιού τους, προσπαθούν να μεγαλώσουν ένα υπάκουο και πειθαρχημένο παιδί χρησιμοποιώντας ως όπλο τους και έχοντας ως σύμμαχο τους το φόβο. Και ο φόβος είναι παιδική κακοποίηση.

Παιδική κακοποίηση δεν είναι μόνο ό,τι αγγίζει τη σφαίρα του ακραίου. Παιδική κακοποίηση είναι οι τιμωρίες, οι επικρίσεις, οι υποτιμήσεις, οι ετικέτες, οι συγκρίσεις, οι απαιτήσεις, οι απειλές, η αδιαφορία, η απόρριψη, η απαξίωση, η ειρωνεία, τα λόγια που πονάνε, η αγάπη υπό όρους («Σ’ αγαπώ/ Είσαι καλός/ή, αν κάνεις αυτό που λέω/θέλω εγώ»).

«» (F. Engels). Δε μιλάμε πλέον για μια σχέση ισότιμη, αναφορικά με την αξιοπρέπεια. Μιλάμε για μια σχέση ελέγχου, για ένα μόνιμο παιχνίδι εξουσίας, με τους γονείς να κατηγορούν το παιδί ξεχνώντας ότι αυτοί το ξεκίνησαν. Το παιδί δεν μπορεί να ακούει προσβολές, γιατί μόνο έτσι μεγαλώνοντας θα αποκτήσει αξιοπρέπεια.

Κάθε φορά που ο γονιός επιδιώκει να επιβληθεί στο παιδί του, κατ’ ουσίαν επιχειρεί να επιβληθεί στα τραύματα του για να μην πονάει.

Πίσω απ’ τη βία κρύβεται μια δική του ιστορία, είναι οι παλιές πληγές, που ξαναματώνουν, προβάλλει την οργή της παιδικής του ηλικίας στο παιδί του.

Το παιδί εξαρτάται από τους γονείς του, καθρεφτίζεται στο βλέμμα τους, βλέπει τον εαυτό του μέσα απ’ τα δικά τους μάτια. Το παιδί δεν έχει ανάγκη από τέλειους γονείς, έχει ανάγκη από γονείς που το αγαπούν και κυρίως το αποδέχονται άνευ όρων και όχι άνευ ορίων.

Δε φτάνει μόνο η αγάπη, χρειάζεται και η αποδοχή.

Ένα παιδί, που δεν το αποδέχθηκαν, τρέχει για μια ζωή προκειμένου να φτάσει κάπου. Έχει ανάγκη από γονείς που αποδέχονται ότι το παιδί τους δεν είναι τέλειο, ότι δεν είναι ίσως αυτό που ονειρεύτηκαν, ότι δεν είναι αυτό που θα ήθελαν να είναι.

Αλήθεια, οι ίδιοι είναι αυτό που θα ήθελαν να είναι; Αποδέχτηκαν ποτέ τον εαυτό

τους; Τον αγάπησαν;

Το παιδί έχει ανάγκη από γονείς, που αναγνωρίζουν τα λάθη τους, τα παραδέχονται και προσπαθούν να τα διορθώσουν.

«Κι εμείς τι πάθαμε που μεγαλώσαμε έτσι;».

Μεγαλώσαμε μέσα σ' έναν ψεύτικο εαυτό. Μάθαμε να φοβόμαστε, να κρυβόμαστε πίσω από μάσκες, να μην έχουμε πρόσωπο, αλλά προσωπίο, να φοράμε το κουστούμι μας και να παίζουμε το ρόλο μας.

Μάθαμε να μην εκφράζουμε τις ανάγκες και τα «θέλω» μας, να μην τα αναγνωρίζουμε, να θέλουμε τα «θέλω» των άλλων, να τα περνάμε για δικά μας, να τους ανήκουμε, να εξαρτιόμαστε.

Μάθαμε να μην αγαπάμε τον εαυτό μας, άρα και τους άλλους, να μην τον αποδεχόμαστε, να τον σαμποτάρουμε, να ζητούμε το δυσλειτουργικό για να λειτουργήσουμε ή για να νομίζουμε ότι έτσι λειτουργούμε.

Μάθαμε να βολευόμαστε, να μη ρισκάρουμε, να μην κυνηγάμε τα όνειρά μας, να μην ονειρευόμαστε, να μας τρομάζει η αλλαγή, δηλαδή η ίδια η ζωή, μάθαμε να μη ζούμε. Άλλα περισσότερο, άλλα λιγότερο.

Άλλοι περισσότερο, άλλοι λιγότερο. Κι αν πάλι όλα αυτά δεν τα αναγνωρίζουμε είναι γιατί κυρίως μάθαμε να τα βάζουμε όλα «κάτω απ' το χαλί»...

Κι αφού δεν τα βλέπω, ή μάλλον δε θέλω να τα δω, τότε δεν υπάρχουν! Αυτό πάθαμε. Γίναμε έτσι...

Μας οφείλουμε λοιπόν να βγούμε στο φως, να δούμε τις σκιές μας, να τις αναγνωρίσουμε, να τις γνωρίσουμε κι αυτή τη φορά να μάθουμε να τις διαχειριζόμαστε. «Να πούμε “ναι” στον εαυτό μας, να αντιμετωπίσουμε τον εαυτό μας σαν αυτό να είναι το σοβαρότερο απ' όλα τα καθήκοντά μας.» (C. Jung).

Να βγάλουμε τη μάσκα! Να σπάσουμε τον κύκλο!

Κατερίνα Κοντογιαννάτου,

Ψυχολόγος ΑΠΘ- Ειδ. στη Γνωστική-Συμπεριφορική Ψυχοθεραπεία

Πηγή: dinfo.gr